

Kopie

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Minister voor Medische Zorg en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Zorginstituut Nederland
Oncologie

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

mw. Y. Kusumanto
T +31 (0)20 797 86 04

2017051714

Datum 21 december 2017
Betreft Verbetersignalement dure oncolytica

Onze referentie
2017051714

Geachte heer Bruins,

Hierbij bied ik u ons Verbetersignalement over dure oncolytica aan.

In de brief van uw ambtsvoorganger van 30 september 2013 hebt u Zorginstituut Nederland gevraagd het basispakket systematisch door te lichten met als doel gepast gebruik te stimuleren en potentiële besparingen in beeld te brengen. Deze opdracht voeren wij uit binnen het programma 'Zinnige Zorg'. De systematische doorlichting vindt plaats per ICD-10 gebied.

Systematische doorlichting ICD-10 gebied van de Nieuwvormingen

In dit Verbetersignalement richten we ons op aandragen van de beroepsgroep op de zorg met dure geneesmiddelen bij het niercelkanker. In een scopingsbijeenkomst is aangegeven dat in een richtlijnanalyse uit 2011/2012 gebleken is dat ruim de helft van de patiënten met een gemetastaseerd niercelkanker (ICD-10: C64) een van de richtlijn afwijkend advies voor eerstelijnsbehandeling kreeg. De onderliggende vraag is of hier sprake is van gepaste inzet van dure oncolytica. Hiertoe werd een extern onderzoek gedaan aan de hand van gegevens uit beschikbare registers die opgericht zijn om de uitkomsten van zorg voor patiënten met uitgezaaide niercelkanker te analyseren.

Het onderzoek bevestigt voor de periode van 2008-2015, de observatie van de richtlijnanalyse uit 2011 dat ongeveer de helft van de patiënten een van de richtlijn afwijkend advies voor eerstelijnsbehandeling kreeg. Of hier sprake was van gepaste inzet van geneesmiddelen is echter niet goed te bepalen op basis van de beschikbare data. Daartoe was de vulling van het register niet toereikend. We hebben, met andere woorden, geen inzicht of hier sprake is van gepaste inzet van dure oncolytica.

Verbetersignalement

Het nastreven van gepaste inzet van dure oncolytica, onder andere aan de hand van de hier gepresenteerde verbeter signalen zien we als een cruciale stap, bij de behandeling van niercelkanker, maar ook bij andere tumortypes waarbij vergelijkbare ontwikkelingen spelen. Niet alleen om meer gezondheidswinst te bereiken voor mensen met kanker, maar ook om de toegankelijkheid te waarborgen door het zo mogelijk vermijden van onnodige kosten. Het onderzoek

toont het verbeterpotentieel om gepast gebruik te bevorderen.

Zorginstituut Nederland
Oncologie

Verbetersignalen op basis van dit rapport:

Datum
21 december 2017

Onze referentie
2017051714

1. Richtlijnontwikkeling

We zien dat behandellandschappen van veel tumortypes sterk aan verandering onderhevig zijn. We concluderen daarom dat richtlijnactualisatie nodig is, waarbij er in het bijzonder aandacht moet zijn voor criteria om een behandeling te starten, of juist om af te zien van een behandeling, op basis van patiënt- en ziektekenmerken.

2. Registratie aan de bron

We zien dat er toenemend gebruik gemaakt wordt van registers om spiegelinformatie te kunnen geven over gepast gebruik. Er zijn geen aanwijzingen om te vermoeden dat de registratie onvoldoende was vanuit het behandelperspectief, maar de huidige analyse maakt duidelijk dat registratie met het oog op het systematisch verzamelen van spiegelinformatie onvoldoende heeft plaatsgevonden. Het is van belang om de patiënt- en ziektekenmerken die in de praktijk mogelijk bepalend zijn voor een behandelafweging daadwerkelijk worden geregistreerd om de gegevens daarna te kunnen gebruiken voor het trekken van zinvolle conclusies. In het algemeen kunnen we stellen dat, indien registers tot doel hebben inzicht te geven in gepast gebruik van geneesmiddelen, een prospectieve dataverzameling nodig is waarbij aan de bron wordt geregistreerd.

3. Gebruik van surrogaatuitkomstmaten

We zien noodzaak voor een discussie over de mate van klinische relevantie van geneesmiddelen waarvan de effectiviteit voornamelijk op basis van een surrogaatuitkomstmaat is bepaald. Inzetten van concrete verbeteracties hierop vereist internationale verdieping en ligt daarom buiten de scope van dit traject. Het Zorginstituut wil ten aanzien van de Nederlandse context over dit onderwerp het gesprek met de veldpartijen voeren.

Budgetimpact

Behandellandschappen zijn aan verandering onderhevig, waarbij er nieuwe geneesmiddelen instromen en de plaats van bestaande geneesmiddelen verandert. Met het vergroten van het behandelarsenaal is de ervaring dat de kosten bij de behandeling van een bepaald tumortype stijgen. De verwachting is dat deze geneesmiddelen ook tot extra effectiviteit zullen leiden. Wij vinden het belangrijk dat gepaste inzet van dure oncolytica plaats vindt zodat verspilling van deze kostbare zorg niet optreedt. Door gepast gebruik, kunnen onnodige kosten worden voorkomen. Dit benadrukt de noodzaak van goede implementatie van onze verbetersignalen.

Implementatie

Vanuit dit onderzoek, maar ook op basis van ervaring uit andere oncologische dossiers van het Zorginstituut, zien we dat de verbetersignalen ook van toepassing kunnen zijn bij de behandeling van andere tumortypen. We vragen daarom nadrukkelijk aan partijen in de zorg, in lijn met de respectievelijke verantwoordelijkheden in het zorgstelsel, om een brede discussie van de toepasbaarheid van dit Verbetersignalelement. Het Zorginstituut zal een implementatiebijeenkomst met partijen organiseren waarin we de afspraken over de verbeteracties waar nodig concretiseren en een bijbehorende tijdsplanning

Implementatie

Vanuit dit onderzoek, maar ook op basis van ervaring uit andere oncologische dossiers van het Zorginstituut, zien we dat de verbeter signalen ook van toepassing kunnen zijn bij de behandeling van andere tumortypen. We vragen daarom nadrukkelijk aan partijen in de zorg, in lijn met de respectievelijke verantwoordelijkheden in het zorgstelsel, om een brede discussie van de toepasbaarheid van dit Verbetersignalement. Het Zorginstituut zal een implementatiebijeenkomst met partijen organiseren waarin we de afspraken over de verbeteracties waar nodig concretiseren en een bijbehorende tijdsplanning vaststellen. Verder zal het Zorginstituut het implementatieproces gaan monitoren en hierover rapporteren in de vorm van voortgangsrapportages.

Zorginstituut Nederland
Zorg I
Oncologie

Datum
21 december 2017

Onze referentie
2017051867

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Arnold Moerkamp
Voorzitter Raad van Bestuur

Verzendlijst:

Patiëntenfederatie Nederland
Nederlandse Federatie van Kankerpatiënten organisaties (NFK)
Nederlandse Vereniging voor Urologie (NVU)
Nederlandse Internisten Vereniging (NIV)
Nederlandse Vereniging voor Medische Oncologie (NVMO)
Federatie van Medisch Specialisten (FMS)
Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) Oncologie
Zorgverzekeraars Nederland (ZN)
Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)
Stichting Topklinische Ziekenhuizen (STZ)
Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU)